

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK NİYETLERİNİ İNCELEMENE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: ÖRNEK BİR UYGULAMA

A STUDY ON INVESTIGATION OF THE ENTREPRENEURIAL INTENTIONS OF UNIVERSITY STUDENTS: A CASE STUDY

Dr.Öğr.Üyesi. Abdullah OĞRAK

Van YYÜ İİBF, aograk47@gmail.com, Van-Türkiye

Dr. Öğr.Üyesi Şakir İŞLEYEN

Van YYÜ İİBF, sakirisleyen@yyu.edu.tr, Van-Türkiye

Öğr.Üyesi Yener ALTUN

Van YYÜ Erciş İşletme Fakültesi,yeneralton@yyu.edu.tr, Van-Türkiye

Gülşah AKSOY

Van YYU Sosyal Bilimler Enstitüsü, glshksy@gmail.com, Van-Türkiye

ÖZET

Dünyada ve Türkiye’de her geçen gün biraz daha artan tüketim isteği hemen her alanda insanları birçok mal ve hizmete ihtiyaç duymaya ve ihtiyaç duyulan mal ya da hizmeti tedarik etmeyi zorunlu kılmaktadır. Bu ihtiyaçları karşılamak için birçok girişimci kâr elde etmenin fırsatlarını aramaktadırlar. Girişimcilik; gerekli olan zaman ve çabayı ayırarak, finansal, sosyal ve psikolojik riskleri bir araya getirerek, parasal ve kişisel tatmin ödülü olarak farklı olan bir şeyi yaratma süreci olarak tanımlanır. Girişimcilik faaliyetleri genellikle bireyin arzu ve isteğine bağlıdır. Bundan dolayı girişimcilik faaliyeti, niyet edilerek yapılan planlanmış bir davranıştır. Girişimcilerin bu tavrı girişimcilik niyeti kavramını ortaya çıkarır. Bu doğrultuda girişimcilik niyeti; bir bireyin kendi işini kurma yönünde girişimci gayretler gösterme yönündeki eylemlere bağlılığı olarak tanımlanabilir.

Anahtar kelimeler: Girişim, girişimcilik, girişimcilik faaliyeti, girişimcilik niyeti

ABSTRACT

The increasing consumption frenzy in the world and Turkey, obliges people to need many goods and services in almost every area and supply the goods and services they need. And to meet these needs, many entrepreneurs seek opportunities for making profits. Entrepreneurship; is defined as the process of creating something different by spending the required time and effort, gathering the financial, social and psychological risks, receiving financial and self-fulfillment prizes. Entrepreneurial activities usually depend on the wish and desire of the individual. In this regard, entrepreneurial activity is a planned act of intention. This attitude of entrepreneurs reveals the concept of entrepreneurship intent. Accordingly, entrepreneurship intent can be defined as the commitment to the actions of an individual to show entrepreneurial efforts to establish his own business.

Key words: Initiative, entrepreneurship, entrepreneurial activity, entrepreneurship intent

1.GİRİŞ

Dünyada ve Türkiye’de her geçen gün biraz daha artan tüketim çılgınlığı hemen her alanda insanları birçok mal ve hizmete ihtiyaç duyma, ihtiyaç duyulan mal ya da hizmeti tedarik etmeyi zorunlu kılmaktadır. Bu tüketim kültürü her ne kadar toplumlar için belli bir noktada zararlı olmaya başlasa da birçok girişimci için kâr elde etmenin fırsatlarını ortaya çıkarmaktadır (Sönmez ; 2017). Sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçiş ile birlikte daha çok önem kazanan girişimcilik konusunda yapılan araştırmalar ile G-7 ülkelerinde yani Amerika, Japonya, İngiltere, Almanya, Fransa, İtalya ve Kanada gibi dünya ekonomisinin % 65’ini temsil eden ülkelerde yıllık ekonomik büyüme ile girişimcilik arasında güçlü bir ilişkinin bulunduğu ortaya konulmuştur (Keleş, Özkan, Doğaner, Altunoğlu A.E., 2012).

Girişimcilik faaliyeti genellikle girişimcinin isteğine bağlı olarak ortaya çıkar. Bu açıdan bakıldığında, niyet edilerek ve planlı bir harekettir (Naktiyok ve Timuroğlu, 2009). Literatürde, kişisel tutum, algılanan davranışsal kontrol, bireyin kişilik özellikleri, cinsiyet, yakın aile ve çevre gibi girişimcilik niyetini belirleyen pek çok etken vardır. Baron (2004) ve Shaver ve Scott (1991)

girişimcilik niyetini anlamada bilişsel değişkenlerin önemini belirtmişlerdir. Onlara göre, bu bilişsel odak (girişimcilik niyeti) girişimciliğin karmaşık sürecine aydınlatıcı bir bakış sunmaktadır. Diğer alanlarda (örneğin, eğitim ve psikoloji) bilişsel yaklaşımın etkileyici başarısı göz önüne alındığında girişimcilik alanına uygulandığında pozitif sonuçlar verme olasılığı da yüksektir (Liñán ve Chen, 2009).

1.1. Girişimcilik

Girişimcilik, hem birey hemde toplum için değer yaratan, ekonomik fırsatlara yanıt verebilen veya ekonomik açıdan fırsatlar yaratan bireyler tarafından ortaya konulan, getirdiği yeniliklerle ekonomik sistemde değişime neden olan bir süreci ifade etmektedir (Muzyka, 1995). Başka bir tanımda ise; gerekli olan zaman ve çabayı sarfederek, finansal, sosyal ve psikolojik riskleri bir araya getirerek farklılık yaratma süreci olarak tanımlanmaktadır (Coulter, 2001). İnsiyatif alma, mevcut kaynakları kullanılabilir kılacak bir uygulamaya dönüştüren sosyal ve ekonomik mekanizmaların örgütlülüğünü sağlayan, risk almak veya başarısız olma durumunu kabullenme gibi durumları ihtiva eden davranışsal özellikler olarak tanımlanmıştır (Saraçoğlu, Duran ve Taşkın, 2010). Girişimcilerle ilgili bir diğer tanımda ise, fırsatları görüp bunları uygulamaya koyma ve risk alma yatkınlığı şeklinde tanımlanmıştır (Titiz, 1994). Girişimci birinin en önemli özellikleri; girişimci kişiliği (kişisel tutum), girişimci yeteneği (algılanan davranış kontrolü) ve girişimcinin sosyal çevresidir (öznel norm) (Kinay, 2006).

Literatürde genel olarak girişimciliği belirleyen faktörler,

1. Bireyin başarı ihtiyacı, kontrol odağı, risk alma eğilimi, belirsizliğe katlanma, kendine güven, yenilikçilik, aile, eğitim, kişisel değerler, yaş, iş tecrübesi, rol modelleri,
2. Çevresel yaklaşım (ekonomik koşullar, politik, sosyal, kültürel, teknolojik koşullar, toplumsal değer ve normlar) ve
3. Firma yaklaşımıdır (işletme içerisindeki faaliyetlere odaklanmak) (Özden, 2008). Bütün bu veriler bir arada değerlendirildiğinde girişimcilik, gerekli zaman ve çabanın tahsis edilmesiyle finansal, psikolojik ve sosyal risklerin alınmasıyla parasal kazançların ve kişisel tatminin sağlandığı katma değerli ve farklı şeyler ortaya koyma süreci olarak açıklanabilir (Hisrich ve Peters, 2002; Ağca ve Yörük, 2006).

Bu ve benzeri birçok tanımdan yola çıkılarak girişimciliğin tanımlanmasında kullanılan temel kavramlar şöyledir:

Şekil 1. Kaynak: Mcfadden T., Oheigeartaigh M.; "The Building of new Rural Micro-Entrepreneurship Model For Ireland Phase I" Working Paper, N. CIRL, 2002.

1.2. Girişimci

Sermaye, emek, ve doğayı bir araya getirmek suretiyle üretim sürecini bir üretim faktörü olarak tasarlayan, örgütleyen ve tüm riskleri üstlenen kişiye girişimci denir. (Türk Dil Kurumu (TDK , 2014)). Girişimcilik, maddi ve maddi olmayan öğelerle, fikirsel ve pratik fiillerin bir araya gelmesidir. Bir inovasyon sürecinin işleminde, riskli bir hareketin karşılanmasında, iktisadi ve sosyal yapıda ortaya çıkan değişimlerde ve benzeri her türden olumlu farklılaşmalarda girişimcilikten bir şeyler elde etmek olasıdır (Ören ve Biçkes; 2011). Girişimcilik; çevremizdeki imkanları fark etme, bu imkanları projelere çevirme ve bu projeleri uygulamaya koyabilme becerisidir. Girişimci özgüveni olan, mevcut risklerin sorumluluğunu almaktan çekinmeyen, çevreyi inceleyen ve işlerin daha kolay nasıl ilerleyebileceğine kafa yoran kişidir (Çiçek ve Durna;2012).

Girişimcinin başlıca özellikleri şunlardır:

- Başarıya duyduğu ihtiyaç,
- Kontrol odaklı olma,
- Risk alabilme yetisi,
- Belirsizliğe karşı tolerans,
- Özgüven,
- Yeniliklere açık olma ve
- Bağımsızlık ihtiyacı (Sönmez; 2017)

1.3. Girişimciliğin Öneminin Öne Çıktığı Bazı Hususlar

Özelleştirmede: Özelleştirme, ancak girişimciliğin başarısı ve etkinliğine bağlı olarak yapılabilir. Özel teşebbüsten ziyade kamu teşebbüsü tarafından yapılan mal ve hizmet üretimi, verimliliği ve rekabeti ortadan kaldırmaktadır. (Doğan N; 2013).

Kaynakların etkin kullanılmasında: Yerel kaynakların değerlendirilmesi ve etkin bir şekilde kullanılması bir ülkenin kalkınmasının temelinde yatan unsurlardır. Girişimcilik bu potansiyel kaynakların etkin ve verimli şekilde kullanılmasını sağlamaktadır. (Doğan N; 2013).

Teknolojik gelişmelerin hayata yansımada: Teknolojik gelişmeleri takip etmek ve bunların hayata geçirilmesini sağlamak, ekonomik kalkınmanın temelinde yer almaktadır. Üniversiteler, Ar-Ge kurumları ve diğer araştırma kurumları ne kadar üretken olursa olsun, geliştirilen ve icat edilen teknolojiler, girişimciler sayesinde hayata geçirilmektedir. (Doğan N; 2013).

Sosyal istihdamın önlenmesinde: Kamu kesiminde aşırı istihdamın önüne geçilebilmesi, girişimciliğin artmasıyla mümkün olabilecektir. Gelir artışının sağlanmasında: İşsizlik, bireylerin gelir seviyelerinin yetersiz kalmasına neden olmaktadır. Dolayısıyla, gelir artışının sağlanmasında da en önemli araçların başında girişimcilik ve girişimcilik faaliyetlerinin yaygınlaşması gelmektedir. (Doğan N., 2013:48).

İşsizliğin önlenmesinde: Bireyler, kendi işlerini kurarak bu işyerlerinde işsiz insanları istihdam ederek, işsizlik oranını düşürebilirler. Ülkemiz açısından da önemli bir unsur olan genç nüfusun iş hayatında istihdam edilmesi ve böylelikle ekonomik bir güç olabilmesi, girişimcilik ile mümkün olacaktır. (Doğan N; 2013).

İstihdam hacminin yükselmesinde: Girişimcilik, küçük sermaye ile iş kurma imkânı sağlaması dolayısıyla toplumun geniş bir kısmını iş kurmaya yönlendirebilmektedir. Girişimciliği tercih eden toplumun bu kesimi, ilk olarak devlete olan iş talebinde azalma meydana getirmektedir. Böylece devletin ana işveren olmaktan çıkıp asli görevlerine daha çok yoğunlaşmasına katkı sağlanmaktadır. Girişimcilik genel istihdam hacminin artmasına da etki etmektedir. Girişimciliğin yerel boyutta yayılmasına paralel olarak yatırım ve üretim etkinliğinin belli merkezlerde yoğunlaşmasının önüne geçilmekte ve girişimciliğin yerel boyutta da artması sağlanmaktadır. Yerel boyutta istihdamın

artması, iş bulabilmek amacıyla merkezlere olan göçün önüne geçmektedir. Girişimciliğin, yerel ölçekte istihdamı artırması ve göçe engel olması gibi faydaları sebebiyle kentleşme sorununun çözümüne de olumlu yönde bir katkı sağlamaktadır. Bu sebeple kentleşme sorunu yaşayan ülkelerde girişimciliğin özendirilmesi önem arz etmektedir. (Doğan N; 2013).

Toplumsal hareketliliğin hızlanmasında: Toplumsal mobilitenin işleyiş kanallarının açılmasında, toplumsal konumlar arası geçişin kolaylaşmasında ve hızlanmasında, girişimciliğin geliştirilmesi ve kurumsal temellere oturtulması oldukça önemli bir unsur olmaktadır. Küçük ölçekte sermaye ile iş kurabilmenin kolaylaşmış olması, bireylerin iş kurarak gelirlerini arttırmak suretiyle toplumsal konumlarını değiştirme duygusuna ivme kazandırmaktadır. Bireylerin konumlarını yükseltme çabasına girmesi de toplumsal hareketliliğin artmasına neden olmaktadır. (Doğan N; 2013).

Refah düzeyinin ve sosyal gelişme düzeyinin gelişmesinde: Dünyada sosyal gelişme seviyesi ileri olan ve yüksek üretim kapasitesine sahip tüm ülkelerde girişimcilik seviyesinin yüksek olması ayrıca teşviklerle desteklenmeye devam edilmesi girişimciliğin sosyal gelişmedeki rolünü de öne çıkarmaktadır. Bu gibi toplumlarda, gelişmemiş toplumlara kıyasla refah dağılımının daha eşit olduğu, refah seviyesinin yüksek olduğu, önemli düzeyde işsizlik probleminin olmadığı, toplumsal problemlerin çözümünde kurumsal mekanizmaların olduğu ve sosyal güvenlik kurumlarının gelişmiş olduğu gözlemlenmektedir. (Doğan N; 2013).

1.4. Girişimcilik niyeti ve girişimcilik niyetini etkileyen faktörler

Girişimcilik Niyeti; bir kişinin kendi işini kurma yönünde sarfettiği enerji şeklinde tanımlanabilir. Bir başka ifadeyle girişimci bireyin iş planını geliştirmesini ve hayata geçirmesinin yolunu açan zihinsel bir süreçtir (Şeşen ve Basım, 2012). Girişimciliğin olmazsa olmazı karar verme aşamasıdır (Duygulu; 2008). Bu aşamada girişimcilik niyeti kavramı ortaya çıkmaktadır. Girişimcilik faaliyetlerini sağlayan girişimcilik niyeti, girişimcinin çevresindeki fırsatları değerlendirmesini sağlayacak bir iş başlatma düşüncesini yansıtmaktadır (Karabey; 2013). Literatüre bakıldığı zaman ,bağımsızlık, kariyer yapma ve kazanç sağlama isteğinin (Sezer; 2013), yaratıcı olma ve işinde orjinallik göstermenin (Karabulut; 2009), kişilik özelliklerinin, kişisel tutum ve davranışların, motivasyonun ve bilinçsel tarzın (Hmieleski ve Corbet t; 2006, Kalkan; 2011, Şeşen ve Basım; 2012), cinsiyetin (Davidsson; 1995, Kristiansen ve Indarti; 2004), iş deneyiminin, aile gelirinin ve yaşın (Şeşen ve Basım; 2012, İrmiş ve Barutçu; 2012) girişimcilik niyeti üzerinde ciddi etkisi vardır. Girişimcilik niyetinin tetikleyici unsurları, demografik faktörler, kişilik özellikleri ve çevresel faktörlerdir (Franco ve diğerleri; 2010, Şeşen ve Basım , 2012).

Girişimcilik niyetine dair araştırmalara bakıldığı zaman kişinin girişimcilik niyetine ait Shapero ve Sokol (1982)'un "Girişimci Olay Modeli", Bird (1988)'ün "Girişimci Niyet Modeli" ve Ajzen (1991)'in "Planlı Davranış Teorisi (Fayolle ve Klandt ; 2006)" üç önemli teori ön plana çıkmaktadır.

Shapero ve Sokol (1982), yeni bir iş kurmayı önemsemiştir. Modele göre, kişi istek duyar, sonra bu isteğin uygulama olanaklarını değerlendirir ve sonuçta harekete geçmeye karar vermektedir (Minniti; 2007). Bird (1988)'ün Girişimci Niyet modelinde, girişimcilik eğilimini tetikleyen sosyo-politik, bireysel, rasyonel düşünsel ve sezgisel unsurlar şeklinde sunulmaktadır. Kanuni düzenlemeler, sosyo-politik, yaşanılan tecrübeler, bireysel, hedef ve amaçlar düşünsel ve bireyin vizyoner bakışı da sezgisel etmenler olarak sayılabilmektedir (Schiner; 2009) Ajzen'e göre birey, kişisel beklentileri ve toplumdaki sosyal normlar doğrultusunda girişimcilik eğilimine girmekte, algıladığı davranışsal kontrol sayesinde kişisel güdülemeyi sağlayarak girişimci davranış gerçekleştirme niyetini oluşturmaktadır. (Henry , Hill ve Diğ. ;2003)

2. METODOLOJİ

2.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırma ile Bitlis Eren Üniversitesinde eğitim gören öğrenciler tarafından girişimcilik kavramının ne olduğu, girişimcilik niyetlerinin ne olduğu, girişimci kişilik boyutlarından ne kadar

haberdar oldukları, girişimciliği ne derece benimsedikleri, bununla birlikte girişimciliğin öğrencilerin gelecek planlamalarının neresinde yer aldığını tespit etmek amaçlanmıştır.

2.2. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Anket formu üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölümünde, sorulara cevap verenlerin cinsiyeti, yaşı, eğitim durumu, medeni durumu, ebeveynlerinin eğitim durumu, ebeveynlerin girişimcilik durumları gibi kişisel bilgilere yönelik 14 soru sorulmaktadır. İkinci kısımda ise girişimci kişilik ölçeği anketi vardır ve 28 sorudan oluşmaktadır. Girişimci Kişilik Ölçeği'nin boyutları, benzer amaçlarla bazı araştırmalardan (Josien 2008; Kerrick 2008; Kibuka, 2011) yararlanılarak İşçan ve Kaygın (2011) tarafından oluşturulmuştur. Girişimci kişilik ölçeği ilgili yazarlardan gerekli izin alındıktan sonra kullanılmıştır. Ölçek olarak 5'li Likert ölçeği (1-kesinlikle katılmıyorum, 2-katılmıyorum, 3-kararsızım, 4-katılıyorum, 5-tamamen katılıyorum) kullanılmıştır. Üçüncü kısımda girişimcilik niyeti anketi vardır ve 6 sorudan oluşmaktadır. Öğrencilerin girişimcilik niyetleri, Linan ve Chen (2009) tarafından geliştirilen ve 6 maddeden oluşan ölçek yazarlardan gerekli izinler alınarak kullanılmıştır. Bu kısımda da 5'li Likert ölçeği (1-hiç katılmıyorum, 2-katılmıyorum, 3-kararsızım, 4-katılıyorum, 5-tamamen katılıyorum) kullanılmıştır.

2.3. Araştırmanın Örnekleme

Araştırma Bitlis Eren Üniversitesi İİBF öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Araştırmada tesadüfi örnekleme türü olan basit rastgele örnekleme uygulanmıştır.

3. BULGULAR

3.1. Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin demografik özellikleri; cinsiyet, bölüm, sınıf, öğrenim türü, ikamet edilen şehir, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, annenin mesleği, babanın mesleği, aile yada yakın çevrede girişimci olup olmadığı, aile yada yakın çevrede kamu-özel sektör çalışan olup olmadığı, aile yada yakın çevrede iflas eden olup olmadığı, girişimcilik dersi, girişimcilik dersi başarı düzeyi ve işletmeciliğe dair ders alıp almadıklarına dair bilgiler analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular Tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1 . Üniversite Öğrencilerinin Demografik Özelliklerine Ait Bulgular

		N	%
Cinsiyet	Erkek	69	45,7
	Kadın	82	54,3
Bölüm	İktisat	0	0
	İşletme	55	36,4
	Kamu yönetimi	18	11,9
	Maliye	53	35,1
	Uluslararası ilişkiler	25	16,6
Sınıf	1	65	43,0
	2	44	29,1
	3	33	21,9
	4	9	6,0
Öğrenim türü	Normal ögr	146	96,7
	İkinci ögr	5	3,3
Şehir	Büyük şehir	45	29,8
	İl	29	19,2
	İlce	50	33,1
	Kasaba	3	2,0
	Köy	24	15,9
Meslek anne	Ev hanımı	147	97,4
	Memur	1	0,7
	Esnaf	1	0,7
	Serbest mes	0	0

	Diğer	2	1,3
Meslek baba	Memur	25	16,6
	Öğretmen	5	3,3
	Esnaf	8	5,3
	Serbest mes	30	19,9
	Diğer	83	55,5
Eğitim anne	Oku-yaz Bilmiyor	54	35,8
	İlköğretim	75	49,7
	Lise	16	10,6
	Üniversite	6	4,0
Eğitim baba	Oku-yaz bilmiyor	6	4,0
	İlköğretim	74	49,0
	Lise	46	30,5
	Üniversite	25	16,6
Girişimci var mı	Var	101	66,9
	Yok	50	33,1
Kamu-özel sekt. Çalışan var mı	Var	110	72,8
	Yok	41	27,2
İflas eden var mı	Var	51	33,8
	Yok	100	66,2
Girişimcilik dersi var mı	Var	67	44,4
	Yok	84	55,6
Varsa başarı durumu	Düşük	5	3,3
	Orta	46	30,5
	Yüksek	17	11,3
	Ders yok	83	55,0
İşletmecilikle ilgili ders var mı	Var	69	45,7
	Yok	82	54,3

Tablo 1’de de görüldüğü gibi Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin %45,7’si erkek, %54,3’ü kadındır. %29,8’i büyük şehirde yaşarken %15,9’u köyde yaşamaktadır. %97,4 gibi büyük bir oranda anneler ev hanımı iken %19,9’luk bir oran ile babalar serbest meslekle uğraşmaktadır. Annelerin %49,7’ si en az ilköğretim mezunu iken babaların % 16,6’sı en az üniversite mezunudur. Öğrencilerin ailesinde %66,9’luk bir oranda girişimci varken kamu sektöründe çalışanların oranı %72,8’dir, iflas eden girişimci oranı ise %33,8’dir. Öğrencilerin % 44,4’ü girişimcilik dersi almış ve dersteki başarı durumları %3,3-%30,5 aralığındadır. Öğrencilerin % 45,7’si işletmecilikle ilgili en az bir ders almışken %54,3’ü almamıştır.

3.2. Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin Girişimci Kişilik Özelliği Farklılıkları

Araştırmanın, “Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin girişimci kişilik özellikleri demografik özelliklerine göre farklılık göstermekte midir?” sorusuna ait sonuçlar incelenmiştir. Öğrencilerin demografik özelliklerine göre girişimci kişilik özelliklerinin değişkenlik gösterip göstermediği iki aşamada incelenmiştir. Demografik özelliklerden; cinsiyet, sürekli oturlan yerleşim birimi, girişimcilik dersi alma, ailede girişimci bulunma durumuna göre duygusal zekâ faktörlerinin farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla bağımsız örneklem için t-testi kullanılmıştır. Anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, baba mesleği, anne mesleği, ailenin ikamet ettiği yer ait demografik özelliklerin grup sayısı ikiden fazla değişken içerdiği için Tek Yönlü Varyans Analizi (One Way ANOVA) testi kullanılmıştır.

3.3. Cinsiyete Göre Girişimci Kişilik Özelliği Farklılıkları

Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin girişimci kişilik özelliklerinin demografik özelliklerden cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için bağımsız örneklem için t-testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular Tablo 2’ de sunulmuştur.

Tablo 2. Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin girişimci kişilik özelliklerinin cinsiyete göre t-testi sonuçları

Girişimci Kişilik Özellikleri	Cinsiyet	N	Ort.	Ss	Sd	T	P
Kendine güven	Erkek	69	3,68	0,76	149	1,03	0,30
	Kadın	82	3,83	1,05			
Yenilikçilik	Erkek	69	3,78	0,97	149	0,12	0,90
	Kadın	82	3,64	0,71			
Başarma ihtiyacı	Erkek	69	3,68	0,83	149	1,08	0,28
	Kadın	82	3,77	0,82			
Kontrol Odağı	Erkek	69	3,75	0,83	149	1,78	0,07
	Kadın	82	3,82	0,82			
Risk alma	Erkek	69	3,82	0,92	149	1,78	0,07
	Kadın	82	3,58	0,78			
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Erkek	69	2,4	1,3	149	0,74	0,46
	Kadın	82	2,2	1,1			

Girişimci kişilik özelliklerinden kendine güvenin erkeklerdeki ortalaması 3,68 iken kadınlardaki ortalama 3,83' dür; yenilikçiliğin erkeklerdeki ortalaması 3,78 iken kadınlardaki ortalama 3,64' dür; başarıma ihtiyacının erkeklerdeki ortalaması 3,68 iken kadınlardaki ortalama 3,77'dir; kontrol odağı olmanın erkeklerdeki ortalaması 3,75 iken kadınlardaki ortalama 3,82'dir; risk almanın erkeklerdeki ortalaması 3,82 iken kadınlardaki ortalama 3,58'dir ve belirsizliğe karşı toleransın erkeklerdeki ortalaması 2,40 iken kadınlardaki ortalama 2,20'dir.

Tablo 2'de görüldüğü gibi girişimci kişilik özelliklerinden kendine güven, yenilikçilik, başarıma ihtiyacı, risk alma,belirsizliğe karşı tolerans,kontrol odağı ve proaktif kişilik cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

3.4. Yaşam Alanına Göre Girişimci Kişilik Özelliği Farklılıkları

Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin girişimci kişilik özelliklerinin demografik özelliklerden yaşam alanına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için bağımsız örneklemere t-testi analizi uygulanmıştır. Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin girişimci kişilik özelliklerinin demografik özelliklerden yaşam alanına göre t-testi sonuçları Tablo 3" de verilmiştir.

Tablo 3. Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin Girişimci Kişilik Özelliklerinin Yaşam Alanına Göre Değişimi

Girişimci Kişilik Özellikleri	Yaşam Alanı	n	X̄	Ss	sd	t	P
Kendine güven	Büyük şehir	45	3,74	0,99	150	0,71	0,58
	İl	29	3,93	0,83			
	İlçe	50	3,74	0,95			
	Kasaba	3	3,16	1,04			
	Köy	24	3,63	0,69			
Yenilikçilik	Büyük şehir	45	3,70	0,90	150	1,28	0,27
	İl	29	3,85	0,75			
	İlçe	50	3,74	0,87			
	Kasaba	3	2,77	1,26			
	Köy	24	0,69	0,69			
Başarma ihtiyacı	Büyük şehir	45	3,48	0,90	150	1,76	0,14
	İl	29	3,93	0,82			
	İlçe	50	3,76	0,77			
	Kasaba	3	3,13	1,51			
	Köy	24	3,62	0,80			
Kontrol odaklılık	Büyük şehir	45	3,77	0,96	150	1,66	0,16
	İl	29	4,08	0,54			
	İlçe	50	3,84	0,76			
	Kasaba	3	3,11	1,53			
	Köy	24	3,62	0,84			
Risk alabilmek	Büyük şehir	45	3,64	0,93	4	1,41	0,23
	İl	29	3,91	0,63	146		
	İlçe	50	3,71	0,88	150		
	Kasaba	3	2,80	1,21			
	Köy	24	3,59	0,83			
Belirsizliğe karşı tolerans	Büyük şehir	45	2,46	1,31	4	0,80	0,52
	İl	29	2,31	1,30	146		
	İlçe	50	2,26	1,14	150		
	Kasaba	3	1,33	0,57			
	Köy	24	2,52	1,15			

Girişimci kişilik özelliklerinden kendine güvenin yaşam alanına göre ortalaması büyük şehirde 3,74 iken köyde ortalama 3,63”dür; yenilikçiliğin yaşam alanına göre ortalaması büyük şehirde 3,70 iken köyde ortalama 0,69”dur; başarıma ihtiyacının yaşam alanına göre ortalaması büyük şehirde 3,48 iken köyde ortalama 3,62”dir; kontrol odağı olmanın yaşam alanına göre ortalaması büyük şehirde 3,77 iken köyde ortalama 3,62”dir; risk almaının yaşam alanına göre ortalaması büyük şehirde 3,64 iken köyde ortalama 3,59”dur ve belirsizliğe karşı toleransın yaşam alanına göre ortalaması büyük şehirde 2,46 iken köyde ortalama 2,52”dir.

Tablo 3”de görüldüğü gibi girişimci kişilik özelliklerinden kendine güven, yenilikçilik, başarıma ihtiyacı, risk alma, belirsizliğe karşı tolerans,kontrol odağı ve proaktif kişilik yaşam alanına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

3.5. Girişimcilik Dersi Alıp Almama Durumuna Göre Girişimci Kişilik Özelliği Farklılıkları

Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin girişimci kişilik özelliklerinin demografik özelliklerden girişimcilik dersine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için bağımsız örneklemere t-testi analizi uygulanmıştır.

Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik dersine göre t-testi sonuçları Tablo 4” da verilmiştir.

Tablo 4. Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin Girişimci Kişilik Özelliklerinin Girişimcilik Dersine Göre Değişimi

Girişimci Kişilik Özellikleri	Girişimcilik Dersi	N	X̄	ss	Sd	T	P
Kendine güven	Evet	67	3,77	0,95	149	0,23	0,81
	Hayır	84	3,73	0,87			
Yenilikçilik	Evet	67	3,69	0,89	149	-0,96	0,92
	Hayır	84	3,71	0,81			
Başarıma İhtiyacı	Evet	67	3,74	0,84	149	0,76	0,44
	Hayır	84	3,63	0,85			
Kontrol Odağı	Evet	67	3,92	0,86	149	1,34	0,18
	Hayır	84	3,73	0,79			
Risk Alma	Evet	67	3,78	0,86	149	1,20	0,23
	Hayır	84	3,61	0,85			
Belirsizliğe Karşı Tolerans	Evet	67	2,52	1,30	149	1,51	0,13
	Hayır	84	2,22	1,14			

Girişimci kişilik özelliklerinden kendine güvenin girişimcilik dersi alma durumuna göre ortalaması evet 3,77 iken hayır ortalaması 3,73” dür; yenilikçiliğin girişimcilik dersi alma durumuna göre ortalaması evet 3,69 iken hayır ortalaması 3,71” dir; başarıma ihtiyacının girişimcilik dersi alma durumuna göre ortalaması evet 3,74 iken hayır ortalaması 3,63” dür; kontrol odağı olmanın girişimcilik dersi alma durumuna göre ortalaması evet 3,92 iken hayır ortalaması 3,73” dür; risk almaının girişimcilik dersi alma durumuna göre ortalaması evet 3,78 iken hayır ortalaması 3,61” dir ve belirsizliğe karşı toleransın girişimcilik dersi alma durumuna göre ortalaması evet 2,52 iken hayır ortalaması 2,22” dir.

Tablo 4” de görüldüğü gibi girişimci kişilik özelliklerinden kendine güven, yenilikçilik, başarıma ihtiyacı, risk alma, belirsizliğe karşı tolerans, kontrol odağı ve proaktif kişilik girişimcilik dersi alma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

3.6. Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin Girişimcilik Niyetine Ait Bulgular

Araştırmada, “Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin demografik özelliklerine göre girişimcilik niyeti farklılık göstermekte midir?” sorusuna ait sonuçlar incelenmiştir. Öğrencilerin demografik özelliklerine göre girişimcilik niyetlerinin farklılık gösterip göstermediği iki bölümde incelenmiştir. Demografik özelliklerden; cinsiyet, , girişimcilik dersi alıp almama durumu, okunulan bölüm, ailenin ikamet ettiği yer ve ailede girişimci bulunma durumlarına göre girişimcilik niyetlerinin farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla bağımsız örneklemeler için t-testi uygulanmıştır.

3.7. Demografik Özelliklere Göre Girişimcilik Niyeti Farklılıkları

Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin girişimcilik niyetinin demografik özelliklerden cinsiyet, girişimcilik dersi alma durumu, okunulan bölüm, ailenin ikamet ettiği yer ve ailede girişimci bulunma durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için bağımsız örneklemelere t-testi analizi uygulanmıştır. Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin cinsiyet, girişimcilik dersi alma durumu, okunulan bölüm, ailenin ikamet ettiği yer ve ailede girişimci bulunma durumuna göre t-testi sonuçları Tablo 5” de gösterilmiştir.

Tablo 5. Bitlis Eren Üniversitesi İİBF Öğrencilerinin Girişimcilik Niyeti Düzeylerinin Demografik Özelliklerine Göre Değişimi

	Demografik Özellikler	Kategori	n	\bar{X}	ss	sd	T	P
	Girişimcilik Niyeti	Cinsiyet	Kadın	82	3,55	1,04	149	1,98
Erkek			69	3,90	1,08			
Okunulan bölüm		İktisat	55	3,78	1,24	150	1,18	0,31
		İşletme	18	4,04	0,69			
		Kamu yönetimi	53	3,52	0,95			
		Uluslararası ilişkiler	25	3,71	1,13			
İkamet edilen yer		Büyük şehir	45	3,74	1,20	150	0,60	0,66
		İl	29	3,78	1,10			
		İlçe	50	3,76	1,03			
		Kasaba	3	4,11	1,53			
		Köy	24	3,42	0,83			
Ailede Girişimci		Evet	100	3,81	1,01	149	1,61	0,10
		Hayır	51	3,51	1,07			
Girişimcilik Dersi		Evet	67	3,88	1,12	149	1,72	0,08
	Hayır	84	3,58	1,02				

Girişimcilik niyeti kriterlerinden cinsiyete bakıldığında erkeklerdeki ortalama 3,55 iken kadınlardaki ortalama 3,90” dır. Girişimcilik niyeti kriterlerinden okunan bölüm kriterine bakıldığında iktisat okuyanların ortalaması 3,78; işletme okuyanların ortalaması 4,04; kamu yönetimi okuyanların ortalaması 3,52 ve uluslar arası ilişkiler okuyanların ortalaması 3,71” dir. Girişimcilik niyeti kriterlerinden ikamet edilen yer kriterlerine bakıldığında büyük şehirde yaşayanların ortalaması 3,74 iken köyde yaşayanların ortalaması 3,42” dir. Girişimcilik niyeti kriterlerinden ailede girişimci olup olmaması ortalamasına bakıldığında evet var diyenlerin ortalaması 3,81 iken hayır yok diyenlerin ortalaması 3,51” dir. Girişimcilik niyeti kriterlerinden öğrencilerin girişimcilik dersi alıp almama durumlarına göre ortaya çıkan sonuçlarda dersi alanların ortalaması 3,88 iken dersi almayanların ortalaması 3,58” dir.

Tablo 5” de görüldüğü gibi Girişimcilik Niyetinin bazı demografik özelliklerinden cinsiyet, okunulan bölüm, ikamet edilen yer, ailede girişimci ve girişimcilik dersi alıp almama kriterlerine bakıldığında elde edilen veriler Girişimcilik Niyetine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

4. SONUÇ

Bu araştırma ile Bitlis Eren Üniversitesinde eğitim gören İİBF öğrencileri tarafından girişimcilik kavramının ne olduğu, girişimcilik niyetlerinin ne olduğu, girişimci kişilik boyutlarından ne kadar haberdar oldukları, girişimciliği ne derece benimsedikleri, bununla birlikte girişimciliğin öğrencilerin gelecek planlamalarının neresinde yer aldığını tespit etmek amaçlanmıştır. Uygulanan anketler sonucunda elde edilen verilerle girişimci kişilik özelliklerinin cinsiyete göre “Kendine Güven” boyutunda kadınların ortalaması erkeklere göre daha yüksektir. Bu sonuçlardan yeni bir işe başlama konusunda kadınların erkeklere oranla kendilerine daha çok güvendiklerini söyleyebiliriz. Aynı ankette girişimci kişilik özelliklerinin cinsiyete göre “Yenilikçilik” boyutuna verilen cevaplar doğrultusunda çıkan sonuçlarda yenilikçiliğe açık olma konusunda erkeklerin ortalaması kadınların ortalamasından daha yüksek çıkmıştır ve bu sonuçla erkeklerin yeniliğe ve değişikliğe daha açık oldukları anlaşılabilir.

Girişimci kişilik özelliklerinin cinsiyete göre “Başarma İhtiyacı” boyutunun ortalamalarına bakıldığında bayanların başarma ihtiyacı ortalaması erkeklere oranla daha yüksektir. Bu da bayanların kendilerini kanıtlama ihtiyaçlarının ve isteklerinin daha fazla olduğunu gösterir. Daha çok sosyo-kültürel etkiden dolayı girişimci olmaktan çekinen kadınlar artık kendilerine daha güvenen ve başarmaya daha çok odaklanan bireyler olmuşlardır. Yaptığımız ankette girişimci kişilik

özelliklerinin cinsiyete göre “Kontrol Odağı Olma” boyutuna bakıldığında kadınların ortalaması erkeklerin ortalamasından daha yüksektir. Girişimci kişilik özelliklerinin cinsiyete göre “Risk Alma” boyutuna bakıldığında erkeklerin risk alma oranları kadınların risk alma ortalamasından daha yüksektir. Bu da erkeklerin risk alma konusunda daha cesur olduklarını, değişim ve yeniliğe daha çok açık oldukları için girişimcilik konusunda riske daha fazla katlanabileceklerini gösterir.

Girişimci kişilik özelliklerinin cinsiyete göre “Belirsizliğe Karşı Tolerans” boyutuna bakıldığında erkekler bayanlara oranla daha yüksek bir ortalamaya sahiptir. Erkeklerin yeniliğe daha çok açık olması, risk alma konusunda daha cesur adımlar atmaları belirsiz durumlarda daha toleransları olmalarını da beraberinde getirir.

Girişimci kişilik özelliklerinin yaşam alanlarına göre dağılımına bakıldığında “Kendine Güven” boyutunda en yüksek ortalama, en düşük ortalama kasabada; “Yenilikçilik” boyutuna bakıldığında en yüksek ortalama ilde, en düşük ortalama köyde; “Başarma İhtiyacı” boyutunda en yüksek ortalama ilde, en düşük ortalama kasabada; “Kontrol Odağı Olma” boyutunda en yüksek ortalama ilde, en düşük ortalama kasabada; “Risk Alma” boyutunda en yüksek ortalama ilde, en düşük ortalama kasabada; “Belirsizliğe Karşı Tolerans” boyutunda en yüksek ortalama büyükşehir, en düşük ortalama kasabada sonuçları elde edilmiştir. Bu sonuçlardan hareketle büyükşehir ve illerde yaşayan insanların girişimciliğe daha sıcak baktıkları kasaba köy gibi küçük yerleşim yerlerindeki insanların girişimciliğe daha uzak oldukları sonuçları çıkarılabilir.

Girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik dersi alıp almama durumlarına göre dağılımına bakıldığında “Kendine Güven” boyutunun ortalamasında dersi alan öğrencilerin ortalaması daha yüksek iken, “Yenilikçilik” boyutunda dersi almayan öğrencilerin ortalaması daha yüksek çıkmıştır. “Başarma İhtiyacı, Kontrol Odağı Olma, Risk Alma, Belirsizliğe Karşı Tolerans ” boyutlarının ortalamalarında dersi alanların ortalaması dersi almayanlara göre daha yüksektir. Bu sonuçlardan hareketle girişimcilik dersi almanın girişimci kişilik üzerinde olumlu etkisinden söz edilebilir.

Öğrencilerin girişimcilik niyeti düzeylerinin cinsiyete göre dağılımına bakıldığında erkeklerin ortalamasının kadınlara oranla daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuçtan hareketle erkeklerin kadınlara göre girişimciliğe daha yakın oldukları söylenebilir. Öğrencilerin girişimcilik niyeti düzeylerinin okunan bölüme göre dağılımına bakıldığında en yüksek oranın işletme bölümünde olduğu görülür. Bu oran girişimcilikte uzmanlaşmanın ve profesyonelleşmenin yüksek olduğunu gösterir. Öğrencilerin girişimcilik niyeti düzeylerinin ikamet edilen yere göre dağılımına bakıldığında yüksek ortalamaların büyükşehir, il ve ilçelerde olduğu görülmektedir. Bu daha her türlü imkanın çok olduğu büyük yaşam alanlarında girişimcilik imkanlarının da çok olduğunu ve buralarda yaşayan insanların girişimcilik konusunda küçük yerleşim yerimde yaşayan insanlara oranla daha fazla gönüllü olduklarını gösterir. Öğrencilerin girişimcilik niyeti düzeylerinin ailesinde girişimci olup olmama durumuna göre dağılımına bakıldığında ailesinde girişimci olan öğrencilerin ortalaması daha yüksektir. Bu sonuç aileden gördüğü ya da duyduğu yorumlarla girişimciliğe dair daha çok fikir sahibi olduklarını gösterir. Öğrencilerin girişimcilik niyeti düzeylerinin girişimcilik dersi alıp almama durumuna göre dağılımına bakıldığında girişimcilik dersi alan öğrencilerin ortalamasının almayan öğrencilerden daha yüksek olduğu görülür. Bu doğrultuda girişimciliğe dair bilgi sahibi olmak girişimciliğe daha yakın olmak anlamına gelebilir.

KAYNAKÇA

- Ağca V. , Yörük D. (2006); “Bağımsız Girişimcilik ve İç Girişimcilik Arasındaki Farklar: Kavramsal Bir Çerçeve”, Afyon Kocatepe Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, C:8, Sayı:2: 155-173.
- Ajzen, I. (1991) “The Theory of Planned Behavior” Organizational Behavior and Human Decision Processes, 50(2):179-211.
- Bird, B. (1988) “Implementing Entrepreneurial Ideas: The Case for Intentions” Academy of Management Review, 13: 442-454

- Coulter M. (2001), *Entrepreneurship in Action*, New Jersey: Prentice Hall Inc
- Çiçek, R. & Durna, U. (2012). Meslek idealleri ve girişimcilik niyetleri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(17), 17-31.
- Doğan, N. (2013). Türkiye’de girişimcilik eğilimi: Üniversite öğrencilerine yönelik bir araştırma. *Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.*
- Duygulu, E. (2008). Algılanan kurumsal görünüm, proaktif kişilik özelliği ve iş kurma (girişimcilik) tutumu: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü öğrencileri üzerine bir inceleme” *Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2), 95-120.
- Fayolle, Alain, Klandt, H., (2006). *International Entrepreneurship Education*, UK: Edward Elgar Publishing.
- Franco, M., Haase, H. ve Lautenschlager, A. (2010). Students’ entrepreneurial intentions: an inter-regional comparison. *Education & Training*, 52(4): 60-275
- Henry, Colette., Hill, F., Leitch, C., *Entrepreneurship Education and Training*, Ashgate Publishing, İngiltere 2003.
- Hisrich, R., Peters, M., Shepherd, D., (2010). *Entrepreneurship*, Singapore: McGraw Hill.
- Hmieleski, K. M., & Corbett, A. C. (2006). Proclivity for improvisation as a predictor of entrepreneurial intentions. *Journal of Small Business Management*, 44(1), 45-63.
- İrmiş, A. ve Barutçu, E. (2012). Öğrencilerin Kendilerini Girişimci Bir Kişiliğe Sahip Görmelerini ve İş Kurma Niyetlerini Etkileyen Faktörler: Bir Alan Araştırması. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 26 (2), 1-25.
- İşcan, Ö. F. ve Kaygın, E. (2011). Potansiyel Girişimciler Olarak Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma, *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 3 (2), 275-286.
- Kalkan, A. (2011). Kişisel tutum, öznel norm ve algılanan davranış kontrolünün girişimcilik niyeti üzerindeki etkisi: Üniversite öğrencileri üzerine bir uygulama. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(14). 189-206.
- Karabey, C. N. (2013). Girişimsel düşüncüyü anlamak: düşünme tarzı ve risk tercihinin girişimsel özyeterlilik ve girişimcilik niyeti ile ilişkisi. *Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(3), 143-159.
- Keleş, H.N. Özkan, T.K. Doğaner, M. Altunoğlu, A.E. (2012). Önlisans Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, Yıl:2012 Sayı:9
- Karabulut, A. T. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Özelliklerini ve Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma, *Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 26 (1), 331-356.
- Kinay, H. F., “Girişimcilik, Kalkınma ve Rekabet İlişkisi: Kütahya’da KOBİ’lerin Girişimcilik Profili” *Anadolu Ün., Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat ABD, Eylül-2006.*
- Kristiansen, S. ve Indarti, N. (2004) “Entrepreneurial Intention among Indonesian and Norwegian Students” *Journal of Enterprising Culture*, 12(1):55-78
- Linan, F., Chen, Yi-Wen, “Development and Cross-Cultural Application of a Specific Instrument to Measure Entrepreneurial Intentions”, *Baylor Un., Entrepreneurship Theory and Practice (ETP)*, 10422587, May-2009.
- Mcfadden T., Oheigeartaigh M. (2002); *The Building of new Rural MicroEntrepreneurship Model For Ireland Phase I*, N. CIRL, 005: Working Paper.

- Minniti, Maria, (2007). Entrepreneurship: The Engine of Growth, USA: British Library Cataloguing.
- Muzyka D. , Koning A. D. , Churchill N. (1995); “On Organization and Adaptation: Building The Entrepreneurial Corporation”, European Management Journal, Vol. 13, No. 4: 346-361.
- Ören, K. & Biçkes, M. (2011). Kişilik özelliklerinin girişimcilik potansiyeli üzerindeki etkileri (Nevşehir’deki yüksek öğrenim öğrencileri üzerine yapılan bir araştırma) Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 16(3), 67-86
- Özden, K., Timurlenk, M.S. ve Başar, S. (2008). Girişimcilik Eğilimi: Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesi Öğrencileri üzerine bir Araştırma. 2. Uluslararası Girişimcilik Kongresi Bildiri Kitabı, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yayınları: 112, Kongreler Dizisi: 16, 229-240
- Saraçoğlu, M., Duran, C., & Taşkın, E. (2010). Girişimcilikte yaratıcılığın üç boyutu: Birey, süreç ve ürün. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(2),1–14.
- Scheiner, Christian Willi, (2009). Fundamental Determinants of Entrepreneurial Behaviour, Germany: Gabler
- Sezer, C. (2013). Girişimcilik Kariyerine Yönelim Nedenleri ve Girişimcilik Dersinin Etkisi Üzerine
- Shapero, A. ve Sokol, L. (1982) “Social Dimensions of Entrepreneurship” Kent et al (eds.) The Encyclopedia of Entrepreneurship, Englewood Cliffs, Prentice-Hall
- Sönmez E.(2017); Girişimcilik Niyetinin Kariyer Planlamasındaki Yeri:Üniversite öğrencileri üzerinde bir araştırma, Türk Hava Kurumu Üni., Sosyal Bilimler Ens., Yüksek Lisans Tezi
- Şeşen, H. & Basım, N. (2012). Demografik faktörler ve kişiliğin girişimcilik niyetine etkisi: Spor bilimleri alanında öğrenim gören üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. Ege Akademik Bakış, 12, 21-28.
- TDK, Türk Dil Kurumu, 12 Şubat 2014 tarihinde <http://www.tdk.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Titiz, M. T. (2002). Girişimcilik Rehberi, Beyaz Yayınları, İstanbul.